

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát-oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Zbýšov, okres Vyškov, příspěvková organizace

Zbýšov7, 683 52 Křenovice

Identifikátor školy: 600 124 860

Termín konání orientační inspekce: 11. a 12. březen 2003

Čj.:	125 1028/03-110 15
Signatura:	ol5aw107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola ve Zbýšově je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací. Zřídila ji Obec Zbýšov, okres Vyškov, Zbýšov 8, 683 52 Křenovice. K celodenní docházce ve školním roce 2002/2003 je zapsáno 16 dětí. Provoz v mateřské škole (dále jen MŠ) je stanoven od 7:30 do 15:15. Součástí MŠ je školní jídelna bez vlastní varny, která nebyla předmětem inspekční činnosti. Výchovně-vzdělávací práce v MŠ je ve školním roce 2002/2003 realizována podle školního vzdělávacího programu s názvem „Topolovou alejí úspěšně do života“. Dětem se zvláštními vzdělávacími potřebami je poskytována individuální logopedická péče.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně–vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně–vzdělávací práce mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně–vzdělávací práce ve spontánních a řízených činnostech v mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pedagogický sbor je stabilizovaný. Tvoří jej ředitelka školy a učitelka, která v zařízení pracuje současně i jako školnice. Obě pedagogické pracovnice mají pro práci s předškolními dětmi požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Místní podmínky dobře znají, obě do MŠ denně dojíždějí.

Ředitelka školy dlouhodobě vede a řídí mateřskou školu. Při jejím vedení klade důraz na posílení významu mateřské školy v obci jako místa, které pomáhá rodičům v péči o děti i společenské kultivaci. Dlouhodobé cíle stanovené v „Plánu práce pro školní rok 2002/2003 v mateřské škole ve Zbýšově“ vychází z analýzy současného stavu školy, z kladů a záporů. Vytyčují úkoly konkrétní cíle, klíčové oblasti, určují termíny i prostředky k jejich naplnění. V návaznosti na tento dokument je konkretizován obsah činnosti mateřské školy ve školním roce 2002/2003 ve školním vzdělávací programu „Topolovou alejí úspěšně do života“. Výše uvedené materiály mají dobrou úroveň a obsahují i trendy státního programu předškolního vzdělávání.

Ředitelka i učitelka se aktivně zajímají o současné dění v předškolní výchově a většinou na ně reagují. Mění způsob plánování výchovně-vzdělávací práce, zúčastňují seminářů vzdělávacího programu pro předškolní stupeň, usilují o zkvalitnění vzdělávacích činností. Kontrolní činnost ředitelky probíhá průběžně dle plánu kontrol s cílem trvale sledovat kvalitu práce učitelky a podněcovat její odborný růst. Při hospitacích je kladen důraz na kvalitu pedagogických činností. Rozsah a četnost hospitační činnosti je odpovídající, vzhledem k časovým možnostem ředitelky a podmínkám zařízení. Zápisy z hospitací jsou písemně vedeny, s výsledky hospitací je učitelka seznamována. Dodržování pracovních povinností je sledováno v každodenním osobním kontaktu. V případě zjištění nedostatků jsou přijímána opatření k jejich nápravě. Kritéria hodnocení práce zaměstnanců MŠ jsou písemně zpracována a jsou využívána jako nástroj pro stanovení nadtarifních složek mzdy.

Na požadavky spojené s řízením právního subjektu reagovala ředitelka vypracováním požadovaných písemných materiálů a směrnic. Nově zpracované materiály (např.

„Organizační řád“, „Pracovní řád pro zaměstnance“) vymezují pouze předmět činnosti a všeobecné povinnosti pracovníků, organizaci školy a vnitřní principy řízení však nezahrnují. Kompetence a povinnosti zaměstnanců jsou v dokumentech školy vymezené, práva však neobsahují. Organizace provozu se řídí pravidly konkretizovanými ve vnitřním a provozním řádu školy, oblast vzdělávacích činností a základní péče probíhá podle režimu dne.

Jednoduchá organizační struktura a každodenní kontakt se zaměstnanci umožňuje oboustrannou komunikaci, rychlý přenos informací a v případě nastalých problémů i jejich operativní řešení. Potřebné informace jsou předávány i na pravidelných pedagogických poradách. Informační systém ve vztahu k rodičům je funkční. Jeho základem je osobní kontakt při předávání dětí, třídní schůzky, společné akce, apod. Využití nástěnek jako zdroje informací bylo v průběhu inspekční činnosti na nižší úrovni než je obvyklé na zařízeních obdobného typu. Zdrojem informací o činnosti MŠ je pro rodiče je také výroční zpráva.

Celkově velmi dobré personální podmínky vytváří příznivé předpoklady pro kvalitní výchovně-vzdělávací práci školy.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola sídlí v samostatné přízemní budově bývalé základní školy. V jejich prostorách je umístěn i Obecní úřad a místní knihovna. Vzhledem k počtu dětí a pedagogickým aktivitám zde jsou vytvořeny pro potřeby předškolního vzdělávání v zásadě vhodné prostorové podmínky a patřičné sociální zázemí. MŠ má k dispozici hernu, šatnu dětí, školní jídelnu s výdejnou stravou a místnost pro odpočinek, která slouží zároveň i jako ředitelna. Toto řešení neodpovídá hygienickým požadavkům a normám na prostory a vnitřní uspořádání místnosti pro odpočinek. Její skromné vybavení působí chladně a neútně. Do umývárny a WC, kde není zohledněna intimita dětí, procházejí děti dlouhou spojovací chodbou. Prostorná herna je rozdělena na hrací centra, která vyhovují nejrozličnějším skupinovým a individuálním činnostem. Vybavení interiéru MŠ nábytkem je dostačující. Jeho uspořádání vytváří dostatek funkčního zázemí pro hry, pracovní činnosti i společné aktivity. Vybavení dětským sedacím nábytkem v mnohých případech nezohledňoval tělesnou výšku dětí. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Jejich podstatná část je umístěna tak, že je děti dobře vidí, mohou si je samostatně brát. Některé doplňky ke hrám si učitelky zhotovují samy nebo společně s dětmi. Vybavení dětskou i odbornou literaturou, knihami a encyklopediemi je vynikající a děti k nim mají samostatný přístup. Z estetického hlediska působí výzdoba MŠ, vzhledem k nadbytečným věcem a materiálům nesourodě. Z hlediska funkčních a psychohygienických podmínek je využívání prostor školní jídelny pro vzdělávací činnosti (ranní hry, činnosti hudební výchovy) nevhodné.

K budově přiléhá školní dvorek a menší zahrada s pískovištěm (postrádal vhodné zakrytí) a kovovými průlezkami pro rozvoj hrubé motoriky. Celoročně je využívána pro relaxační aktivity, méně pak pohybové aktivity dětí.

Využívání pomůcek i hraček ředitelka sleduje prostřednictvím neformálních činností, ale i v rámci své hospitační činnosti.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce vykazují celkově průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

MŠ má zpracovaný „Školní vzdělávací program – „Topolovou alejí úspěšně do života“, který navazuje na předcházející plány školy a částečně zohledňuje některé požadavky Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Zařazením těchto požadavků do programu se mateřská škola výrazněji přizpůsobila potřebám předškolních dětí i obecným cílům výchovy a vzdělávání v MŠ. V oblasti prevence poruch řeči realizuje tuto činnost dokonce ve větší míře než uvádí.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu školy je v souladu s obecnými požadavky, které jsou na práci v předškolních zařízeních kladeny.

Povinná dokumentace MŠ je vedena průkazným způsobem.

Škola kontroluje naplňování školního vzdělávacího programu a průběžně s ním pracuje. Způsob kontroly naplňování výchovně vzdělávacích cílů školy spočívá především ve vzájemném denním dialogu obou pedagogických pracovníků, kontrole zápisů v přehledu výchovné práce a hospitační činnosti. Kritéria pro pravidelné sledování a hodnocení kvality výchovně-vzdělávacího procesu nejsou zatím stanoveny.

Systém kontrolních mechanismů, které sledují naplňování cílů školního vzdělávacího programu odpovídají velikosti zařízení a podmínkám školy.

Průběh a výsledky výchovně -vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Plánování výchovně-vzdělávací práce vychází z koncepčních záměrů MŠ. Učitelky zpracovávají vlastní námětové měsíční a týdenní plány. Bezprostřední příprava učitelek na práci byla promyšlená. Prostředí třídy bylo připravené tak, aby podněcovalo děti k hrovým činnostem. Nabídka hraček a pomůcek byla dostatečně bohatá. Probouzení zájmu o předkládané činnosti a provokování dětské zvědavosti v průběhu spontánních aktivit bylo podněcující. Vhodné bylo navození využívání přirozených učebních situací prostřednictvím připraveného „nabídkového stolku“ s rozličnými pomůckami a materiály. Učitelky vstupovaly do her dětí s vnímavostí, podporovaly rozvoj dětské představivosti a napomáhaly herní činnosti rozvíjet. Děti si zjevně hrály rády a s chutí, dokázaly respektovat kamaráda, navzájem si pomáhat i nacházet kompromisní řešení. Hravé aktivity byly však učitelkami ukončovány v zájmu dalších jimi naplánovaných činností, realizovaných někdy i v jiných prostorách MŠ. Děti tak neměly možnost dokončit hru přirozeně a podřídily se pokynům učitelky. Při tomto stylu vedení se projevovala zvýšená závislost dětí na učitelce, jejich menší schopnost seberealizace i rozhodování.

Řízené činnosti učitelky navozovaly pro všechny děti společně prostřednictvím promyšlené motivace, pomůcek i rozličných materiálů. Připravené pracovní, výtvarné a hudební aktivity stimulovaly tvořivé schopnosti dětí, zdokonalovaly jejich dovednosti. Obohacovaly je i po stránce emoční. Vnitřní zaujetí a z toho vyplývající aktivita dětí bylo na počátku řízených činností větší než v průběhu, kdy zájem dětí poklesal. Učitelky na tento jev reagovaly, prováděnou činnost včas změnily, případně ji ukončily. Promyšleně bylo zařazeno denní cvičení jako jedna z forem pohybové stimulace a práce s pracovními listy za účelem rozvoje jemné motoriky. Při režimových činnostech (hygiena, stolování, oblékání v šatně) vedených hromadným způsobem docházelo ke zbytečným prostojeům dětí.

Učitelky svým klidným a vstřícným přístupem vytvářely atmosféru důvěry a bezpečí. Dětem poskytovaly dostatek příležitostí k mluvnímu projevu. Děti bez zábran a přirozeně komunikovaly mezi sebou i s dospělými. Při všech činnostech děti povzbuzovaly, individuální pokroky oceňovaly příležitostně, většinou méně adresně. Vztahy mezi dětmi byly kamarádké.

Pro dodržování psychohygienických zásad byly vytvořeny dobré tepelné a světelné podmínky. Některé prostory jsou dlouhodobě nevymalovány. V oblasti základní péče byly respektovány zásady správné životosprávy, didaktické zřetele i biorytmus dětí. Pitný režim je zajištěn, ale jeho praktická realizace byla minimální, neboť učitelky jeho nabídku opomíjely. Individuální potřeba spánku je vzhledem k organizaci společného odpoledního odpočinku respektována minimálně. V realizovaných činnostech převažovaly vzhledem k dané organizaci činnosti řízené, dostatek prostoru je věnován pohybovým aktivitám.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Škola podporuje pohybový rozvoj dětí. Hrubá motorika je rozvíjena v rámci daných, poněkud limitovaných možností. Pro rozvoj jemné motoriky vytváří MŠ velmi dobré předpoklady. Při rozvíjení sebeobslužných dovedností, hygienických a zdvořilostních návyků byly učitelky důsledné. Projevy dětí byly bezprostřední, přirozené a spontánní. Poznávací a kreativní schopnosti dětí jsou rozvíjeny v rozsahu jejich možností. Rozvoj řeči je zajištěn kvalitní individuální péčí. Úrovní poznatků a přípravě pro pozdější vzdělávání představitosti je věnována náležitá pozornost. Z učení se novým dovednostem měly děti radost. Děti se k sobě i k učitelkám chovaly hezky, zdvořile a ohleduplně. Věkově smíšené skupina vytváří optimální podmínky pro rozvoj sociálních vztahů a vazeb. Přirozené poznávání přírodního a společenského prostředí při pobytu dětí venku rozvíjí u dětí pozitivní vztah v péči o okolní prostředí.

Úroveň průběhu a výsledků výchovně vzdělávací činnosti byla průměrná.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Jelikož v době konání inspekce neměla ještě škola vydané nové rozhodnutí na základě hlášené změny právní formy školy, nelze posoudit soulad rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s nově vydanou zřizovací listinou. Ředitelka předložila pouze žádost zřizovatele o změnu zařazení do sítě škol ze dne 5. 12. 2002 adresovanou Jihomoravskému krajskému úřadu v Brně.
- Ve zřizovací listině příspěvkové organizace Zbýšov ze dne 6.11.2002 čl. III., odst. 2) týkající se vymezení předmětu činnosti školní jídelny je vymezeno chybné ustanovení § 20 zákona č. 76/1978 Sb. a vyhláška MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách.
- Mateřská škola organizuje četné akce, které vhodným způsobem přispívají ke zvýšení sociálně-kulturní úrovně dětí (návštěvy divadla Bolka Polívky, divadla Radost, koncertů ZUŠ, školní besídky, karnevaly, vítání jara, soutěže, rozloučení s předškoláky, aj.) a její prezentaci na veřejnosti. Velmi dobrá je spolupráce s Obecním úřadem.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce ze dne 6. listopadu 2002 s účinností od 1. ledna 2003
2. Statut mateřské školy, který nabývá účinnosti dne 1. ledna 2003

3. Žádost o změnu zařazení do sítě škol ze dne 5. prosince 2002, kterou zaslala Obec Zbýšov odboru školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje z důvodu přechodu mateřské školy do právní subjektivity od 1. ledna 2003
4. Souhlas odboru školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje se zrušením organizační složky obce Mateřská škola Zbýšov č. j. OŠ/194/2002 ze dne 14. října 2002
5. Rozhodnutí Školského úřadu Vyškov o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 27. 5. 1996 č. j. 5464/95-00 ze dne 27. května 1996
6. Výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2002 ze dne 2. října 2002
7. Personální dokumentace, doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání pedagogických pracovníků
8. Evidence dětí ve školním roce 2002/2003 - Evidenční listy pro děti v MŠ, rozhodnutí o přijetí do mateřské školy, seznamy dětí, zmocnění k odvádění dětí z MŠ, rozhodnutí o odkladu školní docházky, měsíční přehledy o docházce
9. Školní vzdělávací program – „Topolovou alejí úspěšně do života“
10. Plán práce pro školní rok 2002/2003 v mateřské škole ve Zbýšově, schválený pedagogickou radou dne 21. 9. 2002
11. Měsíční tematické a týdenní plány výchovně-vzdělávací práce
12. Výroční zpráva o činnosti MŠ ve Zbýšově – školní rok 2001-2002
13. Organizační řád s platností od 1.1.2003
14. Vnitřní řád školy s platností od 2.9.2002
15. Provozní řád s platností od 1.1.2003
16. Režim dne ve školním roce 2002-2003
17. Záписy z provozních a pedagogických rad
18. Přehled výchovné práce ve školním roce 2002/2003
19. Plán a záписy z kontrolní a hospitační činnosti, kritéria pro přiznání osobních příplatků
20. Dokumentace BOZP
21. Jednací protokol,
22. Kniha úrazů
23. Informace poskytované podle zákona č. 106/199 Sb., z 11.5.1999 o svobodném přístupu k informacím MŠ Zbýšov, okres Vyškov, příspěvková organizace – ze dne 1.1. 2003
24. Podkladová inspekční dokumentace ze dne 17. ledna 2003

ZÁVĚR

- *Kvalifikovanost učitelek, stabilita pedagogického sboru, znalost místních podmínek i přístup ředitelky k vedení školy se pozitivně promítaly do kvality výchovně-vzdělávacích činností. Pozitivem mateřské školy je operativní přístup jejího vedení k řešení problémů a dobrá spolupráce s obecním úřadem. Pro sledování naplňování cílů si škola evaluační systém dosud nevytvořila.*
- *Pro realizaci školního vzdělávacího programu má MŠ, i vzhledem k neobvyklému řešení místnosti pro odpočinek dětí, velmi dobré prostorové podmínky. Stávající průměrné podmínky estetické a psychohygienické efektivitu vzdělávacího procesu*

nesnižují. Zabezpečení výchovně-vzdělávací práce pomůckami, materiály a doplňky je nadstandardní.

- *Ve sledování průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v řízených a spontánních činnostech se projevilo, že škola hledá způsob, jak vycházet více vstříc potřebám dětí v souladu se specifiky předškolní výchovy. Metody a formy práce však setrvávají na tradiční organizaci, které vedou děti spíše k pasivitě, než k rozvoji spontaneity a aktivity. Kladem byl laskavý přístup učitelek k dětem, podpora kreativních schopností a dostatek prostoru pro rozvoj řečových dovedností.*
- *Celkově vzdělávací působení směřuje k naplňování koncepčních záměrů mateřské školy.*
- *Od minulé inspekce se zlepšila úroveň vedení dokumentace evidence dětí.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jiřina Götzová	J.Götzová, v.r.
Další zaměstnanci ČŠI		
Helena Šmerková		

Ve Vyškově dne 25. března 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24.4.2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Helena Pavelková	H. Pavelková, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: KÚJK Brno, Žerotínovo nám.3/5	29.4.2003	1028/03-110 15
Zřizovatel: Obec Zbýšov, okres Vyškov, Zbýšov 8, 683 52 Křenovice.	29.4.2003	1028/03-110 15

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány